

IZHAJA VSAK DAN

(tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj). Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.80.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica S. Francesco d'Assisi 20.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi šte. 20.

Pošilno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Protestni shod jugoslovanskega dijaštva na Dunaju -- prepovedan.

DUNAJ 7. (Izv.) Za jutri je sklicalo tukajšnje jugoslovansko dijaštvo vseh struj in vseh strank skupen javni shod, na katerem je hotelo protestirati proti laškemu nasilstvu na tržaški višji trgovski šoli Revoltelli in obenem tudi manifestirati za jugoslovanske vseučiliške zahteve. Polcija pa je shod prepovedala in sicer iz formalnega razloga, češ da ni bil pravočasno naznanjen. Ko je nato odšla na policijo deputacija dijaštva, da osebno posreduje zaradi dovolitve shoda, so jim odgovorili, da bi tudi ne dopustili zapupnega shoda po § 2, češ ker je v smislu neke ministrske naredbe iz l. — 1849. (III) prepovedano vseučiliškim dijakom prirejati taka zborovanja.

Prepoved shoda je, kar je popolnoma lahko umevno, še mnogo bolj razburila že itak zelo razburjeno jugoslovansko dijaštvo, ki je sklenilo, da tega tedna zopet ponovno skliče protestni shod.

Korupcija z vladnim dispozicijskim fondom.

PRAGA 7. (Izv.) Preiskovalni sodnik je danes zaslišal odgovornega urednika „Narodnih Listov“, dr. Hellerja, v aferi poslanca dr. Švite. Dr. Heller je izjavil, da prevzema za vse objavljene in inkriminirane spise popolno odgovornost. Danes na večer se je sestala komisija, sestavljena iz pripadnikov na stvari neangažiranih čeških strank, da preišče material proti posl. dr. Šviti. „Češké Slovo“ spetira na posl. dr. Kramarja, naš z ozirom na svojo osebo čast in čast naroda češkega nemudoma izročil javnosti imena še ostalih 18 policijskih vojštanov, ki se po njegovem zatrduju baje še nahajajo v narodno-socialni stranki.

Avdijence pri cesarju.

DUNAJ 7. (Kor.) Ogrski ministrski predsednik grof Tizza je bil danes dopoldne sprejet pri cesarju v posebni avdijenci.

DUNAJ 7. (Kor.) Cesar je danes zaprignel reis-ul-ulema (verskega glavarja bosanskohercegovaških mohamedancev) in sprejel nato v daljši posebni avdijenci vojnega ministra vit. Krobotina.

Novi poveljnik šibenškega mornariškega dopolnilnega okraja.

DUNAJ 7. (Izv.) Kontreadmiral Zaccaria je imenovan za poveljnika mornariškega dopolnilnega okraja v Šibeniku.

Sazonov ostane na svojem mestu.

DUNAJ 7. (Izv.) Kakor se zatrjuje v dunajskih diplomatskih krogih z vso gotovostjo, se ne zgodi nikakva izprememba v ruskem zunanjem ministertvu. Minister Sazonov ostane na svojem mestu.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. Spisal Xavier de Montépin.

Po teh premišljevanjih in očitanih se je odločil, da gre ob Seninem obrežju nazaj navzgor do onega mesta, kjer je ponoči skočil iz čolna v vodo.

— Ko najdem to mesto — je govoril sam pri sebi — se spustim, če bo treba, tudi desetkrat in še večkrat na dno in ne preneham prej preiskovati rečnega dna, dokler zopet ne najdem svojega imetja.

Komaj pa je napravil par korakov, pa je že zaslišal na obeh straneh reke glasno govorico, a izmed drevja mu je zabliskala luč bakelj. Kaj je hotel storiti? Vendar ni hotel svojim nasledovalcem naravnost v roke in zato se je hitro odločil, da zaenkrat opusti svoje raziskavanje rečnega dna in se kar najhitreje vrne v Pariz.

— Če vse premislim dobro — je govoril sam pri sebi, ko je korakal proti Parizu — nimam pravzaprav še nikakega povoda, da bi obupal. Gotovo me izguba tolikega denarja v resnici boli, toda nikakor še ni rečeno, da bi se ta izguba

Sprejem albanskega kralja v Draču.

DRAČ 7. (Izv.) Katoliška duhovščina v severni Albaniji se ne udeležila sprejema kralja v Draču in pride šele pozneje v Drač.

Princ Wied v Albaniji.

SV. IVAN v MEDOVI 7. (Kor.) Jahta avstrijske vojske mornarice „Taurus“ z vojnimi ladjami, ki jo spremljajo, je plula danes dopoldne ob 10 mimo Sv. Ivana v Medovi.

DRAČ 7. (Kor.) Albanska knežja dvojica je ob burnem navdušenju prebivalstva dospela danes ob 2 pop. semkaj.

Francosko poslanstvo v Albaniji.

PARIZ 7. (Kor.) Francoska vlada je sklenila, imenovati za poslanika v Albaniji pooblaščenega ministra II. razreda. V proračunu zunanjega ministertva so postavljene potrebščine 78.000 frankov za nabavo različnih hiše, v kateri bo v Draču nameščeno poslanstvo.

Epirotska vsaja.

ATENE 7. (Kor.) Ker so vstali odpravili vse oblasti in so se morale umekniti sili, je sklenila grška vlada, da uvede blokado nad mestom Santi Quaranta v obsegu treh milj in ne pripusti, da bi provizorična vlada izstala kake konflikte z inozemskimi ladjami. Nobena ladja ne sme iz pristanišča in tudi nobena v pristanišče. Blokada se je pričela danes opoldne. Grška pa opusti blokado, če bodo zahtevale velevladi.

Pravoslavni škof Gruič umri.

BUDIMPEŠTA 7. (Izv.) Srbskopravoslavni škof Gruič, ki je komaj par mesecev upravljal srbskopravoslavno metropolijo v Sremskih Karlovcih, je sročil nenadoma umri. Zadel ga je srčna kap. Gruič je bil kmetski sin in kot poznejši pravoslavni duhovnik velik prijatelj tedanjega hrvatskega bana Khuen-Hedervayja, s čigar pomočjo je dosegel škofijski sedež v Karlovcu. Po nesrečni smrti metropolita Bogdanovića je bil imenovan za upravitelja metropolije v Karlovcih.

Mornarska stavka v Benetkah.

BENETKE 7. (Izv.) Mornarji benečanske paroplovne družbe so danes začeli štrajkati, ker jim družba ni dovolila zahtevanege zboljšanja plač. Parniki, ki bi bili morali danes odpluti iz Bezetk, so bili prisiljeni ostati v pristanišču.

Kabinetna kriza v Italiji.

RIM 7. (Izv.) Ker so radikalni poslanci izstopili iz vladne večine, je to imelo za posledico, da so podali svojo demisijo vsi 3 radikalni ministri in 1 radikalni državni tajnik. Kralj je demisijo že sprejel. Ministrski predsednik Giolitti demisije še ni podal, zatrjuje se pa, da stori to jutri in da kralj sprejme tudi njegovo demisijo. Kot njegovega naslednika imenujejo dosedanega voditelja konservativnega centra, posl. Salandra. Spor je nastal vsled novih davčnih predlog in nesporsuma v cerkvenopolitičnih vprašanjih in to zlasti glede reforme zakonskega prava.

S snegom zasuti vojaki najdeni.

MERAN 7. (Izv.) Danes se je posrečilo izkopati iz snega vseh 14 vojakov, ki jih je zasul snežni plaz. Bill so seveda vsi mrtvi.

ne dala nadomestiti. Denar je izgubljen in morebiti tudi čoln, toda vendar mi je še ostala moja krčma s svojimi dobrimi gosti, in ker vem, kako si lahko preskrbim novo zalogo vina in žganja, ne da bi mi bilo treba poseči v žep, začnem iznova varčevati in si zopet zberem nov zaklad.

Ubogi Sauvageon! Niti od daleč ni mogel slutiti, da mu je usoda prinesla še nekaj hujšega. Toda ne smemo prebitovati; vse o svojem času.

Ko sta prejšnji večer Sauvageon in Macaroni odveselila navzgor po Seni, da se onadva ter Hubert in Bergamotte snidejo tamkaj, kjer je določil Lascars, sta prišla dva druga kunca, namreč Subtil in Jarret d'Or, ob navadni uri, to je, ko se je zmračilo, k Sauvageonovi krčmi.

Naša sta vrata zaklenjena.

— Sauvageon — je zaklical Subtil in potkal na vetrnice — odprite in sicer prav hitro. Prijatelji so tu!

Ze je začela Subtilu in Jarret d'Oru, ki sta že bila nekoliko vinjena, potekati potrpežljivost, ker se vzlic ponovnemu klicanju in trkanju ni nihče oglasil v krčmi in tudi ne prišel odpirat, kar so prišli tudi Liseron, Casque á Meche in Patte Poule.

— Kaj je? — je vprašal Patte Poule, in zakaj ves ta hrup?

Pokopljajo jih z velikimi vojaškimi častmi v Trstolu.

Francoske velike mornariške vaje.

PARIZ 7. (Kor.) V današnjem ministertkem svetu je napovedal minister za mornarico Monis, da se bodo velike mornariške vaje vršile v času od 14. do 31. maja.

Naseljevanje v novih srbskih pokrajinah.

BELGRAD 7. (Kor.) Kralj je danes podpisal statut, tičoč se naseljevanja v novih pokrajinah. Po tem statutu imajo pravico do naselitve v neobjudenih krajih novih pokrajin srbski državljani iz teh pokrajin, potem srbski državljani iz starega državnega ozemlja in končno Srbi in drugi Slovani iz inozemstva. Vsaki posamezni naseljeniški družini se oddeli (seveda brezplačno — prip. ured.) zemljišče 5 hektarjev, poleg tega pa še vsakemu moškemu članu družine po 2 hektarja.

Srbska skupščina.

BELGRAD 7. (Kor.) Skupščina je danes začela razpravljati o državnem proračunu za leto 1914. Finančni minister Paču je imel svoj eksponat o finančnem položaju Srbije. Prihodnja seja v ponedeljek.

Vprašanje orijentalnih železnic.

BELGRAD 7. (Izv.) Srbska vlada je naročila svojemu dunajskemu poslaniku Jovanoviću in delegatu Liću, da začeta na Dunaju pogajanja na podlagi Vidaličevega načrta.

DUNAJ 7. (Izv.) Pogajanja v zadevi orijentalnih železnic so se pričela že danes popoldne.

Nova struja med učiteljstvom.

II.

Dne 15. m. m. se je vršilo pomladansko zborovanje učiteljskega društva za Trst in okolico — v znamenju boja! Tako razglasa takoj uvodoma poročilo o tem zborovanju v „Učiteljskem tovarišu“, torej v oficijelnem glasilu učiteljstva. Smatrali je moramo torej za avtentično.

Dogodki in pojavi na tem zborovanju so tudi res povsem upravičeni označeni „v znamenju boja“. Koga in proti komu? Nastopala je mlaja generacija z novimi zahtevami in nazori o nalogi učiteljstva proti — starejšim možem, ki so doslej vodili to društvo. To bi bila le interna stvar, ki naj jo spravijo na čisto učitelji med seboj, in ne bi bilo povoda za nas, da se vtikamo vanjo.

Toda ti mlajši gospodje so naslovljali svoja ostra očitavanja v posebni meri na adreso tistih učiteljev, ki delujejo za našo slovensko stvar v javnem življenju, izven škole, izven okvirja stanovske organizacije, torej tudi za interese, ki niso strogo stanovski. Ni se pa očitalo morda, ker delujejo tako ali tako, ampak v greh se je štelo ozirom učiteljem, da sploh delujejo, kakor da je to izdajstvo na stanovskih interesih učiteljstva. Učitelj Bukovec je n. pr. očitaj starejšim, da se bavijo s postranskimi vprašanji ter da za prav-

— Kaj je? Ta prokleti pes Sauvageonov, ta lopov nam noče odpreti.

— No, ta bi bila lepa! Nam da bi zapiral vrata svoje kolibe? — je zaklical Jarret d'Or. — To je krčma, torej javna hiša in je prav tako naša, kakor njegova last.

— Sauvageon ravna protizakonito — je zaklical nekdo drugi.

— Sauvageon je pravi tiček — je dejal Patte Poule — in zasluži, da ga nekoliko kaznujemo. Noče nam odpreti svoje hiše, torej vderemo vanjo posili.

— Na delo torej! — so zakričali drugi.

— Torej le sem in z združenimi močmi. Ena, dve, tri! — in vrata, ob kateri se je uprlo toliko krepkih ram, so zaropotala na tla.

— Glej, glej — je rekel Jarret d'Or, ko so kuncel vstopili v krčmo — gnezdo je prazno. Kje, za vruga, pa je neki ta ptič?

— Za to mi ni prav čisto nič mar — je odgovoril Patte Poule. — Užgite hitro luč.

Ko je nekdo našgal lojeno svečo, so kmalu našli oba vinska sodova in pa sod z žganjem.

— To, to velja! — je zaklical Patte Poule navdušeno. — Sauvageona ni doma, imamo torej pijačo zastoj in lahko praznujemo hudičev praznik. Začnimo, tovariši!

Ijajo svoje moči v raznih društvih in prireditvah dvomilijev vrednosti. Napadal je psevdorodoljubce. Isto misel je ponanjal učitelj Kleinmayer, češ: „Mi žrtujemo obstoj svoje organizacije obstoju raznih društev čisto dvomilijev vrednosti... Mi radi delamo, da, ail le za druga društva, za svoje ne; čisto za druge privilegirane sloje, a za svoj proletarski ne. Mi rešujemo druga društva; dobro! Ali katero teh društev bo nas rešilo, če potreba poteka na naša razsula vrata?“

Debata, ki se je razvila vsled teh očitav, se je vrtela okrog „psevdorodoljubstva“, o škodi in dobičku raznih „rodoljubnih“ plovov, verelic itd., ter o pomenu gotovih — tudi hirajočih društev v tržaški okolici, v katerih učiteljstvo na račun lastne organizacije „zapravi“ svoje moči. (To je bil dovolj občutljiv sunek v rebra našim Ferlugom, Starcem, Ormekom, Engelmannom, ker so tako stanovsko nezavedni, da zapravljajo svoje moči tudi za splošno narodno stvar, za povzdigo našega ljudstva v mestu in po okolici.)

Ti mladi gospodje so torej na stališču, da tržaški učitelj izdaja svoje stanovske interese, ako se tudi on udeležuje narodnega dela, pri katerem vidimo vse druge sloje. To je evanجيل separatizma, to je proglašanje razrednega boja, ki ga mi od nekdanjajodločneje odklanjamo, ker bi uvedba takega boja — če bi se namreč vsi stanovi postavili na tako ekskluzivno stališče — pomenjala začetek konca vsemu našemu snovanju za ohranitev in veljavo našega elementa na tržaškem ozemlju. Ta nauk je negacija naše nacionalne ideje, oziroma odklanjanje dela za uresničenje te ideje, našega narodnega programa.

Dolžnost vsacega učitelja je, da skrbi za svoje stanovske koristi in da se tudi organizira v ta namen. Gotovo! Najodločneje pa moramo vendar-le odklanjati tezo, da pogoj, da učitelj more skrbeti za svoje interese, je ta, da se ne briga za javne boje svojega naroda, da ne pomaga ustvarjati sredstva za uspešno vršenje tega boja: da učitelj more skrbeti za-se le tedaj, če se ne briga za skupne muke naroda, ki naj mu vsajga dober značcaj!

Kaj bi bilo iz naše stvari, če bi se tudi drugi stanovi postavili na tako stališče? Ni-li tudi naš delavski sloj — proletarski? Mari meni g. učitelj Kleinmayer, da naš delavec nima svojih potreb, križev in težav? Mari meni, da našega delavca ne tepejo — razsula vrata?! Vendar vemo, da bi naši zavedni delavci občutili kakor najhujše žaljenje, ako bi jim kdo insinuiral, naj se radi svoje bede ne brigajo za javne stvari, naj se radi svoje stiske izključujejo od težke borbe za veljavo in napredek naroda. Kadar koli kako važno vprašanje razburja javnost, postavljajo naši delavci pri vsej svoji stiski in bedi svojega moča! Mari meni gospod Kleinmayer, da naš trgovec in obrtnik nimata svojih skrbi v težki borbi za ekzistenco? Mari meni, da naši intelektualci leže na samih mehkih blazinah?! Če bi se vsi ti odtegnili vsakemu javnemu delu, bi bil to pri nas res začetek konca. In mladi

Z glasnim krikom so pograbil kunc pločevinaste kozarce, ki so stali lepo v vrsto postavljeni na polici, in so skočili tja k sodovom ter jim izbili zgornje dno, da bi jim ne bilo treba odpirati pipe.

Kmalu pa sta vino in žganje začela kazati svoj vpliv na pivce in razuzdano veselje se je izpremenilo v prepit, dokler se niso končno tudi spoprijeli med seboj. Začele so padati pesti in nazadnje so potegnili celo tudi nože iz žepov.

Patte Poule, ki si je v Hobertovi nenavzočnosti prisvajal nekako oblast nad ostalimi kuncji, je izprevidel, da mora posredovati.

— Tovariši — je zaklical tako glasno, da je prevpil hrup — zdi se mi popolnoma prav, da si prijatelji med seboj polomijo rebra in puščajo kri; toda čemu bi se človek bavil s takimi malenkostmi. ko lahko opravimo kaj boljšega!

— Daj, govori! — so kričali kuncji, katerim se je vzbudila radovednost.

Patte Poule je nadaljeval:

— Gotovo je vam vsem znano, da je Sauvageon, ki nam ni nikdar hotel dajati pijače na vero, moral zaslužiti veliko denarja in da ne izdaja skoraj nikdar ničesar. Potemtakem mora biti bogat kakor Krez. Kaj bi neki delal ta človek s tolikim denarjem? Vi ne veste in jaz tudi ne vem, toda misliti si pač morem.

(Dalje.)

Domače vesti.

gospodje nove učiteljske struje zahtevajo to od učitelja! Zih...

Tisto opetovano naglašanje dvo...

Mladi gospodje slieda občudno ideolo...

„Kdor mi veleva „biti naroden“...

Oddsimo se! Kolikor smo se mi...

Ne prinešajo torej ti mladi gospodje...

Tolažilo pa je, da velika večina na...

Sestanek društvenega sveta „Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri“.

Na sestanku društvenega sveta „Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri“...

Konstatiral se je popoln sporazum med „Kmečko Zvezo za okraj Koper“ in „Političnim društvom“...

Sploh se je vse zborovanje vršilo v znamenju sloge in podvitkom zelo raznega časa, ki čaka Istre ob prihodnjih volitvah...

Našim naročnikom in čitateljem „Edinosti“ naznanjamo, da, žal, danes še nismo mogli izdati nedeljskega lista v večji obliki...

Občinstvu naznanje! Občinstvo, ki ima posla z našim uredništvom, upravo itd. opozarjamo ponovno, da se nahajata uredništvo (gg. Cotič, Ekar, Brozovič) in uprava (gđc. Mikotova) lista „Edinosti“ v prvem nadstropju hiše št. 20 v ul. sv. Franciška Asiškega...

Dvorna vest. Včeraj dopoldne ob 9 je pripel z brzovlakom južna železnice v Miramar prestolonaslednik Franc Ferdinand s soprogo, knezino Hohenberg in otroki, knezjalco Sofijo in knezjcem Maksimilijanom in Ernstom.

Dvorna pošta v Miramaru. Povodom bivanja prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda v cesarskem gradu Miramarju, se je otvoril istotam v soboto, 7. t. m., dvorna pošta in brzovojni urad z nepretrgano dnevno in nočno službo.

Slovanski „veto“ proti italijanski fakulteti je zopet enkrat temeljito pomešal račune Italijanom, ki so mislili, da je sedaj pravi čas, da pridejo zopet na dan s svojo zahtevo, ne da bi jim bilo treba v kompenzacijo priznati nam Slovincem niti picice naših napravljenjših zahtev.

Še vedno turške razmere! Svoječasno sem čital na tem mestu pritožbo očeta, ki ima sina na tujakšaji c. kr. pripravilci. Dotičalk je pozval vlado, naj ukrene potrebno, da se najamejo potrebni prostori, da se bo pouk višji celodnevno in se, kakor sedaj, ko morajo učenci zahajati v šolo enkrat na dan in v popoldanskih urah hoditi po temi, mrazu in blatu celo v zgornjo okolico!

Tržaški gasilci, tržaška mularija, Češka in Abesinija. Predvčeršnjim popoldne malo pred 4. uro so bili mestni gasilci pozvani v ulico Capuano, češ, da je tam izbruhnil požar. No, osmoldo se je par čunji in gasilci, ki so jih bil prišil gasit z avtomobilno brigadnico in še z enim drugim gasilnim vozom, so morali nazaj, odkoder so bili prišli, ne da bi takorekoč niti stopili s svojih vozov.

proti temu se bo pomagal nikak Italijanski — veto!

Italijanska pravna fakulteta. V svoji četrtkovi seji je večina zbornice sprejela predlog posl. Pitacco in Conci, naj se Italijanska fakulteta predloga dne na daveal red. S tem seveda se še ni večina izrekla za predlogo samo. Vse drugo prej, nego to, kakor je razvidno iz nastopnega situacijskega poročila v praški „Union“:

Vendar so Jugoslovani smatrali ta sklep kakor provokacijo, naperjeno proti njim, ker je znano toliko vlad, kolikor strankam, da bi Jugoslovani pritrtili kakli rešitvi tega vprašanja le tedaj, če se ob enem izpolnijo upravičene vseučiliščne želje Slovencev. Pretežna večina poslancev sploh odklanja Trst kakor sedež italijanske univerze.

Evo: gornja konstatacija pada kakor mrzel curak na zmagoštev včerajšnjega „Piccola“, kakor da bi se bila ogromna večina zbornice izrekla za laško fakulteto v Trstu. Dalje je tudi razvidno, da tisti jugoslovanski veto, okoli katerega se včerajšnji „Piccolo“ suče kakor maška okoli vrela kaše in ga hoče izpodbiti s svojimi zavijanjem, potsjevanjem, sofistisiranjem in poželjnim zavijanjem oči — da ima ta veto dovolj solidne podlage, da je tu zopet nov zid, kakršni se postavljajo — po njihovi lastni krivdi — našim Italijanom na vse njihovi križevi poti do vseučilišča.

Nuova potenza. Nužno svarilo. Prejel smo: Neki tržačan z imenom Giovanni A. Ivo je imenel baje neko novo vrsto avtomatičnega zavarovanja, ki pa sloni le na teoretično preračunjenih številkah.

Ustanovl je neko društvo z bobnečim naslovom: Studiateo Universale Jupiter „Nuova potenza“. No, to bi nas ne zanimalo. Zanimamo nas pa, da izdaja pod tem naslovom časopis, v katerem vabi na pristop k družstvu, obetajoč gradove in zlatove. Pa tudi to bi nas še ne zanimalo, ako bi vabil samo Italijane. Ker pa je začel razpošiljati ta reklamni časopis tudi med Slovence, in ker švigajo razni agenti od hiše do hiše, stejemo si v dolžnost, opozoriti naše občinstvo, da v omenjenem časopisu objavlja bogate podpore „Legi Nazionate“ in raznim za Slovence pogubnim rikreatorijem, ki, kakor pravi g. Ivo, tvorijo hrabro obrambo narodne kulture. Potemtakem je ta nova iznajdba namenjena le Italijanom, ker Slovence, ki bi podpiral to podjetje, bi podpiral obenem ustanove, ki delujejo direktno na pogubo naše narodnosti v Trstu.

Prešli smo: Trst dne 6. t. m. marca 1914. — Urojam se Vas s ljudno naprositi za objavo sledeče izjave: Feljtona o ljudskih predavanjih Slovenske Čitalnice, napisane v decembru in objavljene v sled mesednega glasnika tiskarjev šele koncem februarja, sem tako jasno signaliral, da ni moglo biti, po mojem skromnem mnenju, glede njih avtorstva prav nikakega dvoma za vse liste, ki se zanimajo za to vprašanje. S tem sem dovolj občito izrazil, da sem za njih vsebinsko kakor i tendenco edino le jaz odgovoren. Navdč temu se skuša v nasprotni škri kritiki (tistih izjavljaj še vedno, bodi glavno uredništvo „Edinost“, ki mi je prijazno dovolilo prostor v svojem cenjenem listu, tudi če se morda ni strinjalo z vsem — tako dela vsako lojalno uredništvo —, bodi slavno „Slovensko Čitalnico“ v Trstu, kjer sem stučnjajo odbornik, delati odgovorno za tiste članke, ki jih odbor imenovanega društva ni imel prilike poznati nič poprej — in najmanj glede njih niencij) — nego ostalo slavno občinstvo, kar mi ta o bor gotovo vsak hip rad potrdi. Čutim se viled tega prisiljen, tem potom še enkrat jasno in odločno povedati, da odgovornost za one feljtone zadeva edino le mene, in obenem, da to odgovornost lahko in rad nosim. Kar se tiče kritike, bi želel samo, da tudi ona tako iskreno nastopa; kar pa se tiče vsebine svoj čas izražanih naziranj, kakor v njih celoti tako i v njih posameznostih, naglašam: Honey soit, qui mal y pense! — Zahvaljuje se slavnemu uredništvu za ponovno izkazano mi ljubezljivost, beležim z odličnim spoštovanjem F. L. Tuma.

Krasno in ginljivo Meškovo igro „Mati“ uprizori odsek vrdejskega Sokola danes popoldne ob 5 v šoli pri Sv. Jakobu.

za vozom in volji, da je bilo joj; a njm se je pridružil tudi neki večji „otrok“, približno 35 do 40leten mož ki je tekel par korakov za vozom in vpiil. To res ni bil prizor, ki naj bi bil vreden 2000letne latinske kulture, s katero se ponaha tržaško italijanstvo. Bil je pa človek, ki je takorekoč v tem prizoru direktno predstavil občinstvo oblasti in ta je še bolj izrazito pokazal, kakšna je ta njih kultura. Na rečenem vozu gasilcev je bil tudi poročalk gasilcev Paoli, in ta je skočil z voza in planil nad onega „večjega otroka“ ter obenem pozval redarja, da je zapisal njegovo ime in njegov prilimek. Pri tem je ra imenovan g. poročalk Paoli izrekel dostojno:

„Kaj takega — (kakor držati in vpiil za vozovi gasilcev namreč) — je dovoljeno le na Češkem ali pa v Abesiniji.“ — Mi bi gospoda Paoliju svetovali, naj gre na Češko učiti se manire, dočim smo prepričani, da bi se celo v Abesiniji naučil marsikaj, česar še ne zna.

Mestni občinski svet ima v torek, dne 10. marca t. l. ob 730 zvečer sejo po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila. 3. Predlog na ustanovitev šole (konvikta) za boljške strežalce. 4. Predlog za nabavo operacijske mise in instalacijo elektromagneta v mestni bolnišnici. 5. Ustanovitev občinskega hipotečnega kreditnega zavoda. 6. Izprememba opravilnika odseka za javne zgradbe. 7. Ustanovitev komisije za uradno določbo mesnih cen. 8. Volitev treh članov v vodstvo zavoda za mala stanovanja. 9. Volitev treh članov v kuratorij zavoda za pospeševanje male obrti.

Pogreb pokojnega Frana Bana se bo vršil danes popoldne ob 4, ne pa ob 3, kakor je bilo javljeno.

Sv. Križ. Danes popoldne ob 3 se bo vršil v Sv. Križu v gostilni g. Josipa Kofute št. 186 redni občni zbor tujakšnje podružnice Družbe sv. Cirila in Metodja, ki ga je sklicalo osrednje vodstvo v Ljubljani. Na dnevnem redu so redna društvena poročila, volitev novega odbora in govor Druženega potovalnega učitelja, g. A. Bega. Pričaku-jemo najmnogoštevilnejše udeležbe.

Razpis štipendije. Začetkom II. tečaja šolskega leta 1913/14 se ima podeliti štipendija iz ustanove dr. Jurija Dobrila v letnem znesku 200 kron. — Na uživanje teh štipendijev so poklicani mladeniči slovenskih staršev, ki so rojeni v zedinjeni kraljini tržaško-koperski in ki obiskujejo kako državno gimnazijo avstrijsko-ogrsko monarhije. — Prednost imajo prosilci, ki obiskujejo gimnazij, kjer imajo večjo priliko popolnoma izobraziti se v materinem (hrvatem ali slovenskem) jeziku. — Ako obstoji na takem gimnaziju pripravilca, imajo tudi učenci te pripravilnice pravico do štipendija. — Uživanje štipendija traja do dovršitve študij, v števil vse fakultete katerega c. kr. vseučilišča. — Želja ustanovitelja je pa, da bi se mladinci, kateri uživajo štipendij, posvetili duhovskemu stanu in služili v tržaško-koperski škofiji. — Prosilci imajo vložiti svoje prošnje do 31. marca 1914 potom predpostavljenege šolskega ravnateljstva na škofski ordinarijat v Trstu in priložiti prošnjam krstni, domovinski in ubožni list, spričevalo o cepljenju koz in šolski spričevali zadnjih dveh tečajev.

Prvi pešizlet Sokola v Trstu se vrši danes popoldne v Boršt (Mocco). Odhod popoldne ob 2 iz telovadnice. Navadna obleka. Bratje, sestre kakor tudi prijatelji Sokola se vabijo k mnogoštevilni udeležbi.

Prešli smo: Trst dne 6. t. m. marca 1914. — Urojam se Vas s ljudno naprositi za objavo sledeče izjave: Feljtona o ljudskih predavanjih Slovenske Čitalnice, napisane v decembru in objavljene v sled mesednega glasnika tiskarjev šele koncem februarja, sem tako jasno signaliral, da ni moglo biti, po mojem skromnem mnenju, glede njih avtorstva prav nikakega dvoma za vse liste, ki se zanimajo za to vprašanje. S tem sem dovolj občito izrazil, da sem za njih vsebinsko kakor i tendenco edino le jaz odgovoren. Navdč temu se skuša v nasprotni škri kritiki (tistih izjavljaj še vedno, bodi glavno uredništvo „Edinost“, ki mi je prijazno dovolilo prostor v svojem cenjenem listu, tudi če se morda ni strinjalo z vsem — tako dela vsako lojalno uredništvo —, bodi slavno „Slovensko Čitalnico“ v Trstu, kjer sem stučnjajo odbornik, delati odgovorno za tiste članke, ki jih odbor imenovanega društva ni imel prilike poznati nič poprej — in najmanj glede njih niencij) — nego ostalo slavno občinstvo, kar mi ta o bor gotovo vsak hip rad potrdi. Čutim se viled tega prisiljen, tem potom še enkrat jasno in odločno povedati, da odgovornost za one feljtone zadeva edino le mene, in obenem, da to odgovornost lahko in rad nosim. Kar se tiče kritike, bi želel samo, da tudi ona tako iskreno nastopa; kar pa se tiče vsebine svoj čas izražanih naziranj, kakor v njih celoti tako i v njih posameznostih, naglašam: Honey soit, qui mal y pense! — Zahvaljuje se slavnemu uredništvu za ponovno izkazano mi ljubezljivost, beležim z odličnim spoštovanjem F. L. Tuma.

Krasno in ginljivo Meškovo igro „Mati“ uprizori odsek vrdejskega Sokola danes popoldne ob 5 v šoli pri Sv. Jakobu.

Vatopulca 40 vis., za otroke 20 v.n., prvi sedeži z vstopnico vred 1 K, drugi 80 vin. Preplačila se živaležao sprejemajo. — K tej predstavi najprilicneje vabimo naše občinstvo, predvsem Sentjakobčane. Malokdaj se prirejajo tak dramatične predstave in vsled tega upamo, da bodo veseli te prireditve. Igra je prepojena najplemenitejših čustev domovinske ljubezni in ni ga skoro srca, ki bi ga ne ganil boj, trpljenje in ljubezen nastopajočih oseb, ki trpe pod jarmom brezobzirnega narodnega sovraštva. Ko se je igra uprizorila pri Sv. Ivanu, je bila dvorana prenapolnjena narodnega občinstva. Nadajamo se, da tudi Sv. Jakob ne bo zaostajal glede udeležbe.

Tržaška mala kronika.

Trst, 7. marca.

Trije proti eni. Marija Gosnik, rodona iz Tolmina, stanuje s svojim možem, 39letnim težakom Antonom Gosnikom, in 15letnim sinom Antonom v ul. Molla a vento št. 301. V hiši št. 851 v isti ulici pa stanuje neka Alojzija Desmann, rodona iz Vidma, „maltarica“. Zaski ste se sračil nekaj spretekli. Prepir pa je postajal vedno hušji in izrekli ste si vse, kar ste vedeli in znali, a končno je Gosnikova zagnala Desmannovi tudi še kozico v glavo. Zadelo je na levo oko in precej nevarno ranila. Med tem pa jo je Gosnikove sin Anton obdelaval z nekim železom in jej je razbil komolec. Gosnik sam pa je zagal proti njej poleno, a je posreči ni zadel. Desmannova se takemu združenemu in toliko močnejšemu sovražniku ni mogla več ustavljati in je pobegnila z boljšiča. Boj se bo končno dobejeval pred sodiščem, ker je Desmannova vložila ovadbo proti vsem trem Gosnikom.

Vlom. Včeraj ponoči so si svedrovali izbrali za svoje delo Irgovino (stevinarja Aristida Fabrisa v ul. Fr. Hermeta št. 1. Videli so v Irgovino in odnesli več steklenic vina in raznega drugega blaga, tako da ima trgovec 13 K škode. Policija je aretirala dva tleka, za katere sumi, da je bil ta vlom njuno delo, in sicer 22letnega vozalka Antona Ronzla, ki stanuje v ul. Fornace št. 7, in pa 24letnega Hijaclata Marfina, stanujočega v ul. Molla a vento št. 73.

Porotno sodišče.

Vlom v blagajno mestne plinarne.

V petek se je vršila razprava proti 32letnemu mehaniku Marcelu Micheluzziju, doma iz Trsta, ki je bil obtožen zločinu poizkušane tatvine.

Razpravi je predsedoval deželni sodnik svetnik Sbrta, a votanta sta bila deželni sodnik svetnik Pacor in sodnik dr. Mlaga. Državno pravdišstvo je zastopal državni pravdnik dr. Matinez, a branil je obtoženca dr. Robba.

Micheluzzijev slučaj je našim čitateljem gotovo še v spominu. Kajetan Bidoli, ki je čuvaj v posloplju uradov mestne plinarne v ulici del Campanile in ki ima v istem posloplju tudi stanovanje, je dne 5. septembra lanskega leta ob 10 in četrt zvečer, ko je bilo v posloplju že vse tiho in temno, neopazoma začel električni zvonec, s katerim so v zvezi vrata blagajniškega urada. Skočil je pokoncu na žel, z lučjo v levi in z revolvetjem v desni roki, gledat, kaj je: no, dobil je današnjega obtoženca v sami srstci in v spodnjih hlačah, a blagajno v uradu ulomljeno (tukaj je merila 80 x 35 cm). Pozval je takoj na pomoč redarj, ki so aretirali Micheluzzija in ga odvedli na policijo in potem v zapore. Micheluzzi se je bil namreč že za dne skrtil v nekem dimniku, ponoči pa je prišel iz tega svojega skrivališča in se lotil blagajne. Delo ga je pa izmučilo, in ker je bil žejen, je šel iz urada, da bi poiskal vode. S tem je pa odprl vrata urada in . . . v čuvajevi sobi je zazvonil električni zvonec.

Na večeršnji razpravi se je obtoženec, ki ni mogel tajiti, legovorjal, da ga je neki drug človek že dal časa nagovarjal, naj vlom blagajno v uradu mestne plinarne. On se je vedno branil, oni ni odjenjal in ga je sledil: je popolnoma obviadal s sugestijo. Dne 5. septembra lanskega leta ga je oni človek direktno peljal v posloplje uradov mestne plinarne in ga tam takorekoč potisnil v oni dimnik. To je bilo ob 3 popoldne. V tem dimniku je našel že pripravljeno desko, na katero se je vsedel, a poleg tega tudi vse za vrtanje blagajne potrebno orodje. Srušal je bil sicer pozneje pobegnil iz svojega skrivališča, a se je zbal in se zopet skrtil, ker so se bližale neke ženske. Na to je čakal, da se je storila noč, in potem je prišel zopet ven. On niti sam ne ve, kako in kdaj se je lotil blagajne. Ni pa res — pravi obtoženec — da ga je žena priganala, da je odprl vrata urada in s tem prikril čuvaja. Ne, prikazal se mu je bil pokojni oče — on ga je v istem hipu videl pred seboj takega, kakršnega je poznal še iz otroških let. Zdelo se mu je, da ga duh pokojnega očeta svaril. Tega se je on tako prestrašil in sice mu je tako plašo v prsih, da je šel k vodovodu in si tam močil prsi. Tam ga je našel čuvaj Bidoli. V istem hipu

je bil že sklenil opustiti vse delo in ne bi se bil dotaknil niti vinarja, tudi če bi Bidoli ne bil prišel.

Predsednik ga je pozval, naj imenuje onega, ki ga je napeljal k temu zločinu, obtoženec je na to odgovoril: „Ne povem, kdo je, pa če me prav obsodite v smrt!“

Ker mu je predsednik na to opomnil, da je pred preiskovalnim sodnikom vendar imenoval nekoga Ivana Beka, je obtoženec dejal, da je to ime popolnoma izmišljeno. Rekel je tudi, da ni v stvar zapleten oni Calligaris, uslužbenec pri mestni plinarji, ki je bil tega osumljen in tudi radi tega aretirani, a potem izpuščen.

Po obtoženčevi izpovedbi je bilo zaslišanih 5 prič. Priča policijski oficijal Karel Titz je povedal, da pozna obtoženca že dalje časa. Obtoženec je bil namreč pred več leti obsojen radi poizkušene tatvine z vlomom na štiri leta hude ječe; od tedaj je policija vedno pazila nanj. Vendar je kazal obtoženec, da se hoče poboljšati. Bil je v službi pri tvrdki Cimadori & Mauro in je delal zelo pridno. Ko so pri tvrdki izvedeli, da je bil Micheluzzi kaznovan radi vroma, so vprašali pričo, kaj naj store žalim, a priča, videč, da ima Micheluzzi resno voljo poboljšati se, je priporočil tvrdki, naj ga dalje drži v službi. Priča je popolnoma uverjen, da je ravno Calligaris oni, ki je obtoženca nagovoril k vromu v uradih mestne plinarne, a ker ga obtoženec noče imenovati, se ne more Calligarisu do živga.

Druga važna priča je bil Kajetan Bidoli, čuvaj v posloplju uradov mestne plinarne, ki je ujel Micheluzzija. Izpovedal je v smislu obtožbe.

Za tem so bile prečitane razne listine, iz katerih izhaja, da je bil Micheluzzi že štirikrat predkaznovan za tatvino, in enkrat celo na štiri leta hude ječe, in izvestje zdravniških izvedencev, ki trdijo, da je Micheluzzi jako občuten in sugestiji podvržen človek.

Ko sta govorila zastopnik državnega pravdišstva in branitelj, je predsednik realsuniral vso razpravo, a na to so porotniki po daljšem posvetovanju odgovorili na edino

Ribič z veliko polenovko na rami je znamka pravega ribjega jetrnega olja „Emulzija Scott“

ki se izdeluje po avtentičnem in proizkušenem Scott-ovem načinu. Ker pa so v prodaji manj vredne ponaredbe, ki imajo več ali manj nižje kakovosti, ter so tako izborna ponarejene, da so jih jako težko razločuje od prave, treba je strogo paziti pri nakupovanju, ter zavrniti vsako ponudbo.

Cena originalni steklenici, ki se dobiva v vseh lekarnah K 250. Ako se pošlje 50 vinarjev v znakah tvrdki „Scott & Bowne G. m. b. H. Dunaj III., ter se ob tej priliki sklicuje na ta oglas, pošljemo potom ene lekarni, in sicer samo enkrat, steklenico emulzije „Scott“ za poskušnjo (2)

Razširjena po vsem svetu, pri narodih vseh jezikov in dežel je že 23 let Kathreinova Kneippova sladna kava.

Milijoni rednih oboževalcev imajo to sladno kavo.

Kaj bi ti moglo bolje prijeti za dobro kakovost, fin okus in cenost tega najboljšega kavinega nadomestka in dodatka?

MAGGI kecke
(golava goveja juha)
po 5 vin.
so najboljše!

Varstvena Zveza
Zveza
Zveza

ZAHVALA.

Podpisan, ganjeni tolikega spoštovanja, se iz dna srca zahvaljuje vsem onim cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so spremili k večnemu počitku našo nepozabno soprogo in mater, gospo

MARIJO STARC.

Posobna zahvala 68. gg. duhovščini, perskemu društvu „Adrija“ iz Barkovelj za ganljivo petje na domu, v cerkvi in na pokopališču, darovateljem in nositeljem krasnih vencev, vsem onim blagim osebam iz Kontovelja, ki so nepozabno pokojnico tešili v teški bolezni. Srčna hvala Barkovljanom, ki so se v tako častnem številu udeležili pogreba, osobito barkovljavskemu „Novemu konsumnemu društvu“, prijateljem z Grate iz ostale okolice ter sploh vsem, ki so pripomogli, da se je pogreb naše blagopokojne in nepozabne soprogo in matere izvršil na tako časten način. Se enkrat hvala vsem.

KONTOVELJ, dne 8. marca 1914.

Marija-Zorka, Viktorija, hčerki. Aleksander, sin. **MIHAEL STARC**, soprog.

Po tatvini v prodajalni manufakturnega blaga

MARCO CONFORTI

ulica Campanile 21 se je ta napolnila z različnimi novostmi zadnje mode, kakor n. pr. bluze, krila, popolne obleke, jope TANGO itd. Dnevni dohodi vseh novosti. — Solidna postrežba. — Zmerne cene.

Novo Konsumno in posojilno društvo v Barkovljah, r. z. z. o. j.

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 22. marca 1914 ob 1 pop. v društvenih prostorih (gost. Gabrijel)

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o delovanju zadruge.
2. Predložitev računskega sklepa za l. 1913.
3. Prečitanje revizijskega zapisnika.
4. Sprememba društvenih pravil.
5. Volitev novega načelstva in nadzorstva.
6. Razni nasveti in predlogi.

V Barkovljah, 5. marca 1914.
Načelstvo.

Konsumno društvo v Banah

reg. zadruga z neomejeno zavozo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 22. marca 1914 ob 1 popoldne v lastnih prostorih konsumnega društva.

Dnevni red:

Pozdrav predsednika.
Poročilo tajnika.
Poročilo blagajnika.
Volitev nadzorstva in odbora.
Slučajnosti.
K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Vinko Majdič, valjčni mlin v Kranju

proizvaja najfinejše pšenične moke in krmne izdelke.

Zastopstvo in zaloga za Trst, Kras, Istro in Furlanijo

Umberto de Galó — Trst — Via Lazzaretto vecchio št. 17.

Telefon: 23-84. — Brzjavni: Umberto Galó — Trst.

M. Aite nasledniki

Trst, ulica Nuova 36—38.

Priporočata cenjenim odjemalcem svoji velikanski zalogi vsakovrstnega manufakturnega blaga za zimsko sezono po najnižjih cenah, da se ni bati največje konkurence. — Se priporočata kot Slovenca

O. Milič F. Sušmelj.

Trgovci! Peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljše sloves. Narodnjak. naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam se vam udani **J. J. SUBAN, Trst.** Via Vasari 10B Telefon N. 2268

sva ljeno [im vprašanje, in sicer, da-li je ontizenec kriv poskusa tatvine za svoto 39.000 K, torej preko 2000 K.

Porotniki so sicer soglasno potrdili vprašanje, a 6 njih je omejilo svoto preko 50 a pod 200 K, in drugih 6 preko 200, a pod 2000 K.

Na podlagi tega pravoreka je sodišče odsodilo Micheluzzija na 18 mesecev težke ječe, odštevisi mu od te svote dobo preiskovalnega zapora od 5. septembra dalje, tako, da ima Micheluzzi presedeti še leto dni v ječi.

Umor v ulici Valdirivo.

Včeraj se je vršila razprava proti 40letnemu trgovcu z južnim sadjem Vincenciju Nicolosi, ki je bil obtožen zločina umora, izvršenega dne 14. oktobra lanskega leta na osebi svoje bivše priljeznice, Agate Ciaramidoro. Dogodek je gotovo še v spominu naših čitateljev. Vincencij Nicolosi je doma iz Biancaville pri Kataniji v Siciliji. Tam je izpoznal Agato Ciaramidoro, ko je bil njen mož v ječi (ta je še). Iz tega znanja se je rodila hčerka Vincenza, ki jej je sedaj 7 let. Pred letom dni je prišel Nicolosi v Trst in se tu seznanil z gosposlično Franciško Covi, s katero se je sedanjiti zaročil. Ko je pa Agata Ciaramidoro izvedela za to zaročitev, je prišla v Trst. Nicolosi jo je sprejel in jo nastanil pri družini g. Zar v ulici del Valdirivo št. 15, kjer je stanoval tudi on sam. Tam je prišlo do prekanja med Nicolosijem in Agato Ciaramidoro, a konec temu je bil, da je Nicolosi ustrelil z revolverjem na Agato Ciaramidoro, ki je vsled zadobljenih ran takoj izdihnila.

Razpravi je predsedoval višje-sodni svetnik dr. Andrič, a votanja sta bila deželno-sodni svetnik bar. Farlogija in sodnik dr. Janči. Državno pravništvo je zastopal državni pravnik dr. Tomičič in zasebno stranko dr. Zennaro, dočim je dr. Robba branil obtoženca.

Ker so porotniki zanikali umor, potrdili uboj in obenem potrdili tudi, da je izvršil ta zločin v hipu zmešanosti duha, je bil Nicolosi oproščen toliko zločina umora, kakor tudi zločina uboja. A ker so porotniki z 8 „da“ in 4 „ne“ potrdili, da je obtoženec nosil orožje brez oblastvenega dovoljenja, je bil Nicolosi obsojen samo radi prestopka patenta glede orožja na tri dni zapora, ki ga je pa že prestal s preiskovalnim zaprom, vsled česar je bil po končan razpravi takoj izpuščen na svobodo.

Slovensko gledališče „MARTIN SMOLA“.

Burka v treh dejanjih. Spisal O. Blumenthal in G. Kadelburg. Prevedel E. N. K današnji predstavi v Slovenskem gledališču v Trstu.

Danes zvečer bo za naše gledališko občinstvo zopet prilika, da se prav imenitno pozabava in nasmeje od srca. „Martin Smola“ je ena starejših komedij, ki je bila svoječasno privlačna sila vseh velikih odrov in ki je dan na dan polnila gledališča. Da je komedija v resnici izborna, izpričuje najbolj to, da je še danes, po mnogih letih, na repertoarju uglednih gledališč in da slej ko prej s svojo duhovitostjo in dobrim humorjem napravlja na gledalca posebno vesel vito. Mnogo je ljudi na svetu, ki imajo takozvano „smolo“, naj se lotijo že česar koli, nič se jim ne posreča, vse jim izpodleeta in ta nesrečna smola se jih dobesedno „drži“ skozi vse njihovo življenje. Tak nesrečnež je Martin Smola. Sicer se ne piše za „Smolo“, ali zaradi vseh neprilik in nepriljetosti, ki kar dežujejo na ubogega Martina, ga njegovi prijatelji ne imenujejo drugače nego „Martin Smola“. On sam se je v to svojo smolo že tako vtregel, da je trdno prepričan, da se mu ncbena stvar na svetu ne posreči. Vrh tega pa ima res še to smolo, da je veseljak prve vrste in da v veselji družbi takoj rad pozablja, da je — oženjen, kar povzroča neštivilo zelo komičnih zapletiljav. In v ta vrtinec se zapleta tudi njegov tast — veseljak, kakor tudi njegov prijatelj Rus Boris Menski. — Prepričan sem, da bo ta komedija našemu gledališkemu občinstvu zelo ugajala, in da ne bo nikomur žal, ki jo bo videl in poslušal. Josip Toplak.

Danes ob 3.30 popoldne zanimiva in duhovita veselolgra „GOSPOD SENATOR“ kot kronska predstava.

Društvene vesti.

Tržaška sokolska župa.

Danes, nedelja, 8. marca 1914, ob 10 dopoldne, se vrši v telovadnici Sokola v Trstu, ulica Stadlon št. 21

redni občni zbor T. S. Ž.

z običajnim dnevni redom. Starosta.

Trgovsko izobraževalno društvo. — Volilni odbor T. I. D. je sklenil na sestanku, ki se je vršil v sredo, dne 4. t. m., predlagati današnjemu občnemu zboru naslednjo kandidatsko listo: predsednik Josip Prelog, trgovec, I. podpreds. Stanko Detein, vodja T. O. Z., II. podpreds. Valentin Zwitter, trgovec, tajnik Fran Zelenik, trg. uradnik, blagajnik Fran Kocijancič, trgovec, odborniki Vinko Engelman, c. kr. učitelj, Fran Žigon, trg. vodja, Josip Škodnik, obrtnik, Andrej Melihen, trg. vodja, Leopold Žgur, trgovec, Gregor Zidar, trgovec, Celestin Sirk, trgovec; pregl. rač.: Gračljan Stepančič, trgovec, Ivan Prelog, trgovec.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ v Trstu. V sredo, 11. t. m., bo predaval točno ob 8 in pol zvečer v zeleni dvorani „Ljudskega odra“ (Delavski dom) gosp. dr. H. Tuma: „O militarizmu“.

Narodna delavska organizacija

Skupina uslužbencev c. kr. glavnih skladišč vabi odbornike in namestnike na zelo važno sejo, ki se bo vršila danes 8. t. m. ob 10 dop.

Podružnica NDO v Sv. Križu priredi danes v nedeljo, 8. t. m., ob 1 pop. svoj občni zbor v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je tajniško in blagajniško poročilo in volitev novega odbora. Tovariši! Potrebno je, da pridete na ta občni zbor v čim mogoče velikem številu. Vsak član se mora zanimati za to, kar se godi v notranjosti organizacije.

Volilni sestanek NDO. Danes, v nedeljo, ob 10 dopoldne se vrši v prostorih NDO, ul. sv. Franciška št. 2 volilni sestanek. Člani so vabjeni, da se ga polnoštevilno udeležijo. Razpravljalo se bo o kandidatski listi za bodoči odbor deželne organizacije.

Socijalni demokrati štrajkajo proti članom NDO. — V delavnici g. Caharije v Nabrežini je stopilo 18 socijalno-demokratskih članov v štrajk. To pa zato, ker se člani NDO niso hoteli podvreči njihovi organizaciji; podjetnik, župan g. Caharija pa članov NDO na socijalistično zahtevo ni maral odpustiti. Torej terorizem na vsej črli. Ker socijalni demokrati grozijo — kakor je to pač njihova navada — je bilo pomnoženo orožništvo. Govori se, da onih „štrajkorcev“ sploh ne bo več sprejetih v službo. Člani NDO delajo naprej. Socijalistična strahovlada bo strla. O stvari bomo še govorili.

Shod postiljonov. Shodu postiljonov, ki se je vršil v četrtek zvečer v „Konsumnem društvu“ v Rojasu, je predsedoval tov. Prelogar. Strokovni tajnik Brandner je protestiral proti kršenju novega službenega reda postiljonov ter naglašal, da se s strani organizacije ukrene vse potrebno, da se to prepreči, pa tudi to, da se službeni red popravi. Istotako se ukrene potrebno, da pridejo postiljoni pod slovensko bolniško blagajno — ker se jim gode v ckraini bolniški blagajni velike krivice. S tem se pa ravnatelj Ozoln ne strinja, vsled česar bo treba do višje instance. Tov. Mohorič je govoril v imenu organizacije poštinih uslužbencev in je priporočil postiljonom, da se trdno oklenejo NDO, objavili svojo pomoč, to pa zlasti glede podizavljenja postiljonov, ko se bo vršila centralna konferenca na Dunaju. Razvila se je nato debata o vprašanju bolniške blagajne in bodočem občnem zboru skupine. V debato je poseglo več tovarišev. Izvoljen je bil tudi volilni odbor, ki sestavi kandidatsko listo. Tov. Prelogar je nato v lepih besedah zaključil to zborovanje.

DAROVI.

Gosp. Karel Cibic daruje 5 K podružnici C. M. na Proseku v zadoženje za žilivne g. dr. E. Bunca.

— Darovi za Ciril-Metodov ples 1914. Ante Grubišič, Omlš, K 2.— Marko Stojčič, Šibenik, K 10.— Ante Lukšič, Kuna, K 6.—

Dinko Dobravčič Nerežišča, K 4.— Josip Flegar, Sušnjevec, K 10.— Andrija Mikliša, župnik, Ormaizda, K 2.— Giulia Brazzanovich, Trst, K 4.— Ivan Lentič, Milna, K 6.— Miroslav Stiglič, Trst, K 6.— Županstvo občine Jelšane K 10.— Dr. Ivo Karlovac, Spjel, K 6.— Vinko Brajkovič, Trst, K 2.— Vjekoslav Spinčić, Opatija, K 20.— Ljudevit Tomičič, Trst, K 10.— Ivan Deveš, R. ka, K 5.— Slovenski duhovnik K 10.— Konsumna in obrtno društvo, Štedenj, K 4.—

Skupaj K 117—
prej izkaznih - 846—
Skupaj K 963—

Mali oglasi

Dobra prilika!!! Neverjetno nizka cena! Cela kmetija na prodaj — 5 minut od ceste Bazovica-Herpelje (Primorsko). — Naslov: Ana Satejšek v Poreču (Istra) v Skofjaski palači. 207

Hotel-Restaurant-Buffer Kosič ulica Carradori št. 15 (vogal ulice Geppa). — Priporočam se slavnemu občinstvu za obilni obisk, kjer se dobi več vrst vina in pivo Dreher, vsakovrstna gorika in mrzla jedila ob vsatem času. Sobe za prenočišče od 2 K naprej. HINKO KOSIČ, lastnik. 174

je na prodaj pri Sv. Mariji Magdaleni zgoraj 809. 211

„Hotel Pošta“ v Bohinjki Bistrici se ugodno proda Ponudbe pod „Hotel“ na Inzeratni oddelk Ednosti. 203

Krasna soba ena dve postelji se odda s 1. aprilom v sredini mesta, gosposka hiša. — S. Zaccaria 4, I. n., levo. (209)

Meblirano sobo se odda takoj v najem pri slovenski družini v ulici Farneto 43, II., vrata 16. 201

Meblirana soba se takoj odda v Via Commerciale št. 9, pritišje, vrata 32. 321

Nova brivnica Via Belvedere št. 4 se priporoča slavnemu občinstvu. Udani Muljevič Jurij, bivši pomočnik V. Gjurina. 2006

Odda se lepa meblirana soba v ul. Farneto 37, vrata 8, vogal Gatterl. 208

Odda se meblirana soba s 15. marcem v ul. Commerciale št. 11, III. nadstropje. 204

Odda se postelja v najem. Vhod prost. — Piazza tra Rivi št. 2, Rojan (pri cerkvi). 204

Plesna šola vsak torek in petek od 8 do 10 zvečer se vrši v dvorani „Konsumna društva“ pri Sv. Jakobu. 210

Poročna soba solidna za K 295, jedilne sobe 495, šivalni stroj K 65, opedale, stolice, vse novo, proda se v Trstu ulica Rapicchio 8, I. n., desno. 205

Prodajo se zemljišča na Greti 72 klastrov K 1800, pripravno za onega, ki dela v prosti laki. Pojasnila daje: Ivan Rauber 398 na Greti, blizu vodovoda. Proda se tudi hišica v ulici dell' Istria št. 126. 200

Proda se mlekarina s prodajo zelenjave in sadja, vina in piva. Več se izve v ulici Gelsi 5. 202

Radi rodbinskih razmer se prodaja nova hiša (dve sobi in kuhinje), hlev, vodnjak, nad 1100 m² obdelanega zemljišča pri Sv. Mariji Magdaleni zgoraj. Cena 13 000 kron. Rudolf Može, Campo San Giacomo št. 3. 194

A. ŠEBEK, frizer, Trst ulica San Antonio št. 2 polnadstropje uhod ulica San Nicolò št. 33 priporoča cenjenim gospem svoj NOVI SALON za česanje, pranje glave itd. itd.

KABARET MAXIM

Ravnatelj-lastnik K. MAURICE. Pri glasovirju F. LEOPOLDI. Režiser BARKAY
SPORED OD 1. DO 16. MRCA 1914.

Causi Beeker operetas pevka.	Ena Dernay deklamatorica.	Gusti Doré komedijantka.
Ella Ferita plesalka	Frida Flora pevka	Rita Rewik transformatorka.
Mitzi Sjadka subreta.	Enrico Hoppé posnemovalec.	Teodor Lindau komik.
Rosa Peehy plesalka.	Aneto Norden pevka.	Marija Edith italijanska svezda

FRICOTEK TOČNO OB 9 URI ZVEČER. — KONEC ???

Vstopnina: I. prostor Kron 2, II. prostor Kron 1.

Trst-Grljan-Miramar

Salonski parnik „Vida“
(za 400 oseb)

Vozi od 8. marca samo ob nedeljah in praznikih, od 1. aprila naprej vsak dan.

Odhodi ob delavnikih:

iz Trsta (pom. Sv. Karla)	iz Grljana:
ob 9.15 predpoldne	ob 12.15 popoldne
ob 2.45 popoldne	ob 5.45 " "
ob 6.30 " "	ob 8.30 " "

Ob nedeljah in praznikih:

ob 9.15 predpoldne	ob 12.15 popoldne
ob 2.45 popoldne	ob 3.30 " "
ob 4.15 " "	ob 5.45 " "
ob 6.30 " "	ob 8.30 " "

*) Eventuelne vožnje. CENE:
Vožnja tja in nazaj . . . . . K 1.—
Samo ena vožnja . . . . . K —60
" " za otroke do 10 leta K —30
" " Za vojaštvo in abonente znižane cene.

Josip Waldner

Velika zaloga tu in inozemskih rimes in trdega lesa
Trst - via Media št. 3 - Trst

Velika zaloga v Trstu

VALENTIN BERGMAN
GRADEC
Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.
Tel. 19-70. Ocenik št. 1 zastoj.

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohištvo železno in iz medi
čobavija, kakor je dokazano, (vrška)

Prva sloven. mirodilnica v Trstu
Alojz Saletelj
ulica Carradori št. 18, v bližini gostilne NDO.
Zaloga barv, čopičev, mrežič za plin, predmetov iz gumlja, sveč, mila, parfum., min. vod itd.

Velika zaloga praznih butelj
Trst, v. delle Ombrelle št. 5
Telefon 21. rom. 11
Guido & Ugo Coen
100 000 šampanjskih butelj za refošk.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO 5 (LASTNO POSLOPJE).

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE - DEPOSITS. PROMESE. Brzojavi: JADRANSKA.	VLOGE NA KNJIŽICE 4 od dneva vloge do dneva vzlaga. Rentni davek plačuje banka iz svojega. OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru.	FILJALKE: DUBROVNIK KOTOR LJUBLJANA METKOVIČ OPATIJA SPLIT ŠIBENIK ZADAR	AKREDITIVI, ČEKI IN NA KAZNICE NA VSA TU- IN INOZEMSKA TRŽIŠČA. Živahna zveza z AMERIKO. REMBOURSNI KREDITI. PRODAJA SREČK RAZREDNE LOTERIJE.	ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI Krediti proti dokumentom ukrcanja. BORZNA NAROČILA. INKASO. Telefoni: 1463, 1793 in 2676.
--	---	--	---	--

URADNE URE: 9—12 1/2, 2 1/2—5.

ESKOMPT MENIO.